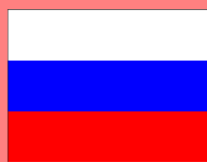

МАТЕРІАЛИ
ШОСТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ
В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Одеса
17 листопада 2015 року

Ukraine Iraq Russia Switzerland Germany

China Egypt

Україна Ірак Росія Швейцарія
Німеччина Китай Єгипет

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра соціальної роботи та кадрового менеджменту

Співорганізатори:

Міжнародна академія соціальної роботи
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
Головне управління праці та соціального захисту населення
Одеської обласної державної адміністрації

**МАТЕРІАЛИ
ШОСТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ
СФЕРІ»**

17 ЛИСТОПАДА 2015 РОКУ

Одеса
2015

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2
A43

Редакційна колегія:

Головний редактор: В. В. Корнещук, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи та кадрового менеджменту Одеського національного політехнічного університету

Члени редакційної колегії:

Волович В. І., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри методології та методів соціологічних досліджень Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка

Хижняк Л. М., доктор соціологічних наук, професор кафедри прикладної соціології, заступник декана з наукової роботи соціологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Гансова Е. А., доктор філософських наук, професор кафедри філософії та соціології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Іванчук М. Г., доктор психологічних наук, професор, завідувач центру моніторингу та забезпечення якості підготовки фахівців Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Колот С. О., кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та кадрового менеджменту Одеського національного політехнічного університету

Федірчик Т. Д., кандидат педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Рецензенти:

Богданова І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки, психології та педагогічних інновацій Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Онищук В. М., доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри соціології Інституту соціальних досліджень Одеського національного політехнічного університету ім. І. І. Мечникова

A43 Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 листопада 2015 р.) / гол. ред. В. В. Корнещук. – Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2015. – 297 с.

У збірнику опубліковані матеріали українських та зарубіжних авторів, які висвітлюють проблеми соціальної роботи, кадрового менеджменту та професійної підготовки фахівців.

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2

© Одеський національний політехнічний університет,
кафедра соціальної роботи та кадрового менеджменту, 2015 р.

1

Проблемне поле сучасних соціальних досліджень
Problematic field of contemporary social studies

2

Кадровий менеджмент і сучасні технології управління
Staff management and modern management technologies

3

Соціальна допомога та проблеми
психологічного консультування
Social care and counseling issues

4

Сучасна теорія та практика соціальної роботи
Contemporary theory and practice of social work

5

Соціальна політика та права людини
Social policy and human rights

6

Соціальна педагогіка
Social pedagogics

7

Проблеми підготовки фахівців у вищій школі
The problems of training specialists at the university

Зміст

1. ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Захран Айман (Каир, Египет)	20
Интернет, общественные сферы и политическая коммуникация	
Борисюк Л. О. (Рівне, Україна)	21
Аксіологічний аспект професійної діяльності майбутніх бакалаврів сестринської справи	
Посвістак О. А. (Хмельницький, Україна)	24
Проблеми шлюбу та сім'ї в сучасних феміністичних концепціях	
Никон Н. А. (Одеса, Україна)	26
Отклонения в социальной системе	
Колот С. О., Донченко Г. С. (Одеса, Україна)	30
Особливості впливу політичного іміджу на електорат	
Ігнат'єва Г. Г. (Кассель, Німеччина)	32
Гендерні стереотипи, упередження, дискримінація	
Гансова Э. А. (Одеса, Україна)	35
Историческая генетика современных демократий	
Фурман А. А. (Одеса, Україна)	38
Ціннісно-смісловий аспект розвитку особистості	
Колмогорова І. В. (Одеса, Україна)	40
Демографічний стан сільських територій під час політичних та економічних криз в Україні	
Чернишев В. Г., Шинкаренко В. М., Шинкаренко Л. В. (Одеса, Україна)	46
Проблема формування репрезентативної вибірки в соціологічному дослідженні	
Цьось Ю. А. (Луцьк, Україна)	48
Комунікативно-мовленнєві стилі особистості: концептуалізація поняття	
Патик Ю. В. (Одеса, Україна)	50
Перцептивна оцінка типу стресостійкості майбутніх соціальних працівників: результати діагностування	
Потапчук Н. Д. (Хмельницький, Україна)	52
Теоретичний аналіз проблеми виникнення чуток серед населення в умовах надзвичайної ситуації	
Булгакова О. Ю., Желева І. І. (Одеса, Україна)	54
Специфіка сенсожиттєвих орієнтацій та цінностей у майбутніх соціальних працівників	
Марахина Е. Л. (Одеса, Україна)	56
Семья в контексте глобализации	
Мазур Б. М. (Одеса, Україна)	58
Торгівля людьми в Україні: основні форми	

Боделан М. В. (Одеса, Україна)	60
Специфика клиентов социальной работы	
Кольцова О. Г., Кримова Н. О. (Одеса, Україна)	63
Динаміка мотиваційної сфери в студентському віці	
Спориш К. О., Кримова Н. О. (Одеса, Україна)	65
Особливості внутрішньоособистісних конфліктів у студентському віці	
Северинюк Т. О. (Одеса, Україна)	67
Здатність до інноваційної діяльності як важлива професійна властивість соціального підприємця	
Чаплик М. М. (Маріуполь, Україна)	70
Самосуд як соціальне явище в сучасному українському суспільстві	
Богуславська Ю. Ю. (Одеса, Україна)	72
Роль соціальних працівників у формуванні рівня комфорту середовища	

2. КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ

Колот С. А., Христич А. Л. (Одеса, Україна – Женева, Швейцарія)	74
Развитие психологической готовности персонала	
Колот С. О., Сенько В. Л. (Одеса, Україна)	77
Прояв лестоців у діловому спілкуванні	
Черненко Н. М. (Одеса, Україна)	80
Управління ризиками в сучасних закладах освіти	
Кирилова О. Л. (Одеса, Україна)	82
Формування іміджу як функція управління керівника ЗНЗ	
Лескова Л. Ф. (Чернігів, Україна)	86
Роль тайм-менеджменту у професійній діяльності менеджера соціальної служби	

3. СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ТА ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Охман М. Ф. (Одеса, Україна)	92
Формування у сучасній молоді позитивного ставлення до здорового способу життя	
Кривдіна І. Б. (Одеса, Україна)	94
Соціальна допомога внутрішньо переміщеним особам в Україні	
Музыка Ю. О. (Одеса, Україна)	97
Телефон доверия как форма дистанционной социальной помощи	
Гордієнко І. О., Кримова Н. О. (Одеса, Україна)	100
Соціально-психологічний тренінг для підлітків як чинник	

статистики з кожним роком кількість людей та дітей, що стали жертвами торгівлі людьми, постійно зростає.

ЛІТЕРАТУРА // ЛИТЕРАТУРА // REFERENCES

1. Топчій А. О. Висвітлення в засобах масової інформації проблеми торгівлі людьми: посіб. для журналістів / А. О. Топчій, Т. С. Шевченко. – К.: Видавництво СПД Купріянова О.О., 2007. – 157 с.

2. Офіційний веб-портал Міжнародної організації з міграції в Україні / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.stoptrafficking.org/view.statistics/>.

Боделан М. В. (Одесса, Україна)

СПЕЦИФИКА КЛИЕНТОВ СОЦИАЛЬНОЙ РАБОТЫ

Унікальність соціальної роботи як професійної діяльності заключається в тому, що соціальна допомога населенню складається в зміні взаємовідносин між людьми і навколишнім середовищем. В тезисах представлений сучасний огляд типології клієнтів соціальної роботи.

Bodelan M. (Odessa, Ukraine)

SPECIFICITY CLIENTS OF SOCIAL WORK

As Uniqueness of social work Professional activities Socio employee includes in volume, something of social assistance to the population, consist of changes in people and environment, around them. In the thesis presented review of Modern typology of clients of social work.

Соціальна робота розуміється як сукупність трьох складових: як наука, навчальна дисципліна і специфічний вид діяльності. При цьому соціальна робота як наука також вивчає сферу людської діяльності, функція якої – виробництво, систематизація знань про певну дійсність – соціальну сферу і специфічну соціальну діяльність. Як специфічний вид соціальної діяльності, соціальна робота, орієнтована на соціальну сферу в цілому, на реалізацію соціальних аспектів всіх інших видів діяльності. Соціальна робота як навчальна дисципліна – це систематизоване викладання з навчальними цілями основ наукової теорії соціальної роботи застосовано до профілю навчального закладу [1].

Унікальність соціальної роботи як професійної діяльності соціального працівника заключається в тому, що соціальна допомога населенню, складається в зміні взаємовідносин між людьми і середовищем, навколишнім їх [4]. Ця діяльність направлена на організацію допомоги всім людям, потрапившим в складну життєву ситуацію, незалежно від соціального статусу, оскільки кожен людина має право на допомогу в

особых жизненных ситуациях независимо от того, считает ли общество данного человека хорошим или плохим, правым или неправым.

Таким образом, лицо потерпевшее объективные трудности или субъективные затруднения, являющееся реципиентом помощи социального работника и/или состоящее на учете в социальной службе [3].

Сложные жизненные обстоятельства могут быть вызваны инвалидностью, возрастом, состоянием здоровья, социальным положением, жизненными привычками и образом жизни, вследствие чего человек частично или полностью утрачивает возможность самостоятельно заботиться о личной (семейной) жизни и участвовать в жизни общества. Разрешению таких сложных жизненных обстоятельств, способствует социальный работник – профессионально подготовленный специалист, имеющий необходимую квалификацию в сфере социальной работы и предоставляющий социальные услуги. Такие услуги включают комплекс мер по оказанию помощи лицам, отдельным социальным группам, которые находятся в сложных жизненных обстоятельствах и не могут самостоятельно их преодолеть [5].

В социальной работе, в зависимости от уровня ее действия, существуют различные типологии клиентов:

- клиентом социальной работы выступает определенный *индивид* (безнадзорный ребенок; женщина, подвергшаяся насилию;
- лицо, страдающее алкоголизмом; пожилой человек; инвалид);
- клиентом социальной работы выступает *группа* (семья; производственный коллектив; группа взаимопомощи; школьный класс; студенческая группа);
- клиентом социальной работы выступает *локальное сообщество* (индивидуумы, проживающие на общей территории, в одной местности; люди сходные по национальности, общей культуре; лица, объединенные социально-экономическим положением или трудной жизненной ситуацией).

Определение понятия «клиент социальной работы» включает в себя объективные характеристики:

- *социально-демографический признак* (пенсионеры, служащие, студенты, безработные);
- *возраст* (дети, молодежь, люди среднего возраста, пожилые, престарелые);
- *пол* (женщины, мужчины);
- *уровень образования* (незаконченное среднее, среднее, средне специальное, незаконченное высшее, высшее, ученая степень);
- *состояние здоровья* (здоровые, временно нетрудоспособные, умственно неполноценные, инвалиды);
- *семейное положение* (состоящие в браке, вдовы, одинокие, находящиеся в разводе);
- *наличие иждивенцев* (дети, наличие нетрудоспособных лиц на попечении);
- *территориальный признак* (мигранты, беженцы, сельские жители);

- *социально-профессиональный статус* (трудоустроенные, безработные, находящиеся в декретном отпуске, домохозяйки);
- *материально-экономическое положение* (малообеспеченные, с оптимальным уровнем доходов, проживающие за чертой бедности).

В социальной работе учитываются индивидуально-личностные характеристики клиента социальной работы, а именно:

- *индивидуально-типологические свойства личности* (акцентуация характера, особенности темперамента, адекватность самооценки);
- *отношение к жизненным затруднениям* (агрессия, апатия, смирение, неприятие, злость, безразличие);
- *последствия трудной жизненной ситуации* (инвалидность, развод, девиантное поведение, безработица, социальное сиротство);
- *желание решать и умение «видеть» проблему* (отрицание проблемы, саморазрушительное поведение, активная позиция в решении затруднений);
- *возможности выхода из проблемной ситуации* (наличие/отсутствие финансовых возможностей, возможность обратиться к специалисту).

Необходимо отметить, что на практике клиент может одновременно обладать рядом как объективных, так и субъективных характеристик, из всего многообразия которых социальный работник должен выделить важные и малозначачие, определить социальную проблему клиента и найти правильные средства ее разрешения. Так выделяют группы клиентов по комбинированным критериям:

- многодетные малообеспеченные семьи;
- беспризорные и безнадзорные дети-сироты;
- одинокие малообеспеченные пожилые люди и пр. [3].

Следовательно, клиенты социальной работы определяют такие категории как: инвалиды; безработные; участники Великой Отечественной войны и приравненные к ним лица; одинокие пожилые люди и семьи, состоящие из одних пенсионеров (по возрасту, инвалидности и прочим основаниям); вдовы и матери военнослужащих, погибших в Великой Отечественной войне, в других войнах и мирное время; лица, подвергшиеся политическим репрессиям и впоследствии реабилитированные; беженцы, вынужденные переселенцы; лица, подвергшиеся радиационному воздействию вследствие аварии на Чернобыльской АЭС, ядерных выбросов и ядерных испытаний; лица, вернувшиеся из мест заключения, лишения свободы, специальных учебно-воспитательных учреждений; лица без определенного места жительства; семьи, имеющие в составе лиц, злоупотребляющих алкоголем, употребляющих наркотики; семьи, имеющие детей-инвалидов; семьи, имеющие на попечении детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей; семьи с низким уровнем доходов; многодетные семьи; семьи несовершеннолетних родителей; молодые семьи (в том числе студенческие); матери, находящиеся в отпуске по уходу за ребенком; беременные женщины и кормящие матери; самостоятельно проживающие выпускники детских домов и школ-интернатов (до достижения материальной независимости и социальной зрелости);

осиротевшие или оставшиеся без попечения родителей дети; безнадзорные дети и подростки; дети и подростки девиантного поведения; дети, испытывающие жестокое обращение и насилие, оказавшиеся в условиях, угрожающих здоровью и развитию; разводящиеся семьи; семьи с неблагоприятным психологическим микроклиматом, конфликтными отношениями; семьи, где родители педагогически несостоятельны; лица, имеющие психологические затруднения, испытывающие психологические стрессы, склонные к суицидным поступкам и т.п. [2].

ЛІТЕРАТУРА // LITERATURE // REFERENCES

1. Григорьева М. И.: Социальная работа как вид деятельности: проблема методологического анализа. – М., 2000. – Режим доступа: <http://www.jurvestnik.psu.ru/index.php/ru/vypusk-4-6-2009/10-2010-12-01-13-31-58/-4-6-2009/220-soczialnaya-rabota-kak-vid-deyatelnostiproblema-metodologicheskogo-analiza>
2. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: сучасний стан та перспективи розвитку / [Под ред. С.В. Толстоухова]. – Київ.: Академпрес, 1999. – 69 с.
3. Касаркина Е. Н., Горобец Л. Е., Тузова Ю. А.: Типологии клиентов социальной работы / Е. Н. Касаркина, Л. Е. Горобец, Ю. А. Тузова. – Р.: Мордовский государственный университет имени Н. П. Огарева, 2003. – Режим доступа: http://www.rusnauka.com/6_PNI_2012/Psihologia/14_102218.doc.htm
4. Закон Украины «О социальных услугах» // Сведения Верховной Рады Украины, 2012. – N 3739-VI (3739-17) – ст. 1. – Режим доступа: http://kodeksy.com.ua/ka/o_socialnyh_uslugah.htm

Кольцова О. Г., Кримова Н. О. (Одеса, Україна)

ДИНАМІКА МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ В СТУДЕНТСЬКОМУ ВІЦІ

Наданий аналіз феномену мотивації. Окремо розкрито питання про особливості формування мотивації, динаміки та мотивів в студентському віці.

Koltsova O., Krymova N. (Odessa, Ukraine)

DYNAMICS OF MOTIVATIONAL SPHERE IN THE STUDENT'S AGE

Powered by theoretical analysis of the phenomenon of motivation. Separately solved question about the features of motivation, dynamics and motives in the student's age.

Проблема мотивації в даний час набуває особливої актуальності. Вивчення структури мотивації студентів, знань та мотивів, що спонукають до самовизначення у професійній сфері, дозволяють психологічно обґрунтовано вирішувати завдання підвищення ефективності діяльності. Мотивація